

Honnyi Levelek

Tudósítások, és Egyebek.

N r o. 29.

Austriai Birodalem.

A' múlt Pünköst Havának 22-ik napján következendő circuláris patenst tétetett közönséges-sé az Alsó Austriai Kormányzók Fels. Urunk parantsolatjára: — „Noha Eő Csász. Kir. Felsége nek különös tettzésére szolgál, ha a' honnyi Tudósoknak érdemeiket a' külföldi Tudósok is megesmérik: mindazáltal ezen hónap 11-ik napján a' Cs. Kir. udvari Kantzelláriához. küldött Kabinetbéli írásában szükségesnek tartotta Eő Felsége, hogy minden alattváiói, a' kik valamelyik tudós Társaságnak tagjává választatnak, az abba való bé állásra Eő Csász. Kir. Felségétől különös engedelmet kérjenek. Sőt azt is méltóztatott Eő Felsége meg parantsolni, hogy még azok is, a' kik ezen Fels. Rendelés előtt valamelyik külföldi tudós Társaságba felvétetődtek, arról illendő helyen jelentést tégyenek. Azok az Austriai Tudósok, a' kik semmi Hívatatok alatt nintsenek, kötelesek azt kijelenteni környülálláson, tudniillik, mellyik külföldi tudós Társaságoknak tétettek tagjaivá, és mikor? Ezt pedig leg későbbben ezen folyó Junius utolsó napjáig az Alsó Austriai Kormányzókra él kell mivelni, annakutánna ezek a' jelentések egy közönséges jegyző Könyvbe íratattassanak bé, s terjesztessenek Eő Cs. K. Felsége eleibe. — *Költ Bétsben, Május 22-ik napján, 1813-ik esztendőben.* Alá íratlak: Gr. Saurau

Ferentz Helytartó — Hochkircheneri Báró Reichman Agoston — B. Werner Károly a' Kórmányszék Tanácsosa, és a' Cancellaria Directora.

Ángliában, Hollandiában, Frantzia Országban, sőt több tengerre és nagy folyóvizekre fekvő tartományokban is az úzás mesterségére szorgalmasan taníttatnak az ifjak, 's abban gyakoroltatnak. Tulajdon szememmel láttam 1809-ben, hogy a' Fr. gyalog katonák, a' belső és Leopold város között lévő Duna ágában mint a' hattyúk vagy ludak úgy úszkáltak, a' víz alatt fél fertály óráig is elmúlattak, fel 's alá felé jártak a' vízen s. a. t. Esztendővel ennekölte Fels. Urunk kegyelmes rendeléséből Prágában is ily úszó mesterséget tanító iskola állíttatott fel a' Mólva vizében, mellyben a' gyalog katonák szorgalmasan, 's foganatosan taníttattak, kommandiroztattak, jobbra balra fordúltak, végtére puskáikkal, tarisznyáikkal azon folyó vízen által úsztak, és mingyárt lövöldöztek az ellenségre.

Hasonló úszó mesterséget tanító iskola állíttatott most fel itt Bétsben az Eő Felsége rendeléséből, mellyben a' katonák, minden nap kétszer, dél előtt és dél után is két óráig fognak az úzásra taníttatni. De másoknak, is a' kiknek tétizeni fog, letzkék adattatnak az úzásban, 24 óra 15 forintért, a' ki annyi órát tanulni nem akar, minden óráért 48 kr., a' ki az úzókat csak nézni akarja, 18 kr. *fizet. Az úszó iskola a' Práter erdő mellett folyó duna ágában leszen. — Az úzás mestersége nem csak a' gyalog katonáknak, hanem a' vízen járó kereskedőknek, sőt

másoknak is szükséges és hasznos az élet megtartására.

Az Austriai Csász. 's Kir. Ármádiánál a' múlt Sz. György hólaapjában, következő változások történtek:

I. *Meg holtak*: Gestirni *Stadler Ignácz* és Gróf *Wratisaw Procopius* pensionatus Generál Majorok; *Hayer* pensionatus Oberster, *Kobele* szolgálatjából kilépett; és *Walterskirchen* Obrist-lajtnant a' Hohenzollern könnyű szerű lovas regementjéből.

II. *Nyugodalomra lépett* Báró *Karwinsky Károly* Fő Strázsamester.

III. *Pensióba tétetődtek*: Báró *Roos András*, *Voglhuber József*, és Báró *Herring Ferdinand* Feldmarsal Lajtnantok, mind a' hárman az ártilléria corpustól Fegyver Tármeester rangal; Báró *Edenburgi Geringer Gábor*, *Kerekes Timotheus* Generál Majorok F. M. Lajtnant rangal; Oberster *Elger* a' *Colloredo József* Reg.ből Generál Major rangal; Obrist-lajtnant *Porubsky* a' *Colloredo Mansfeld* magyar gyalog Reg.ből Oberster rangal; Fő Strázsamester *Resch* a' *Czartorisky* gyalog Reg.ből Obrist-lajtnant rangal; *Delrio* Fő St. Mester az Eszterházy Reg.ből, és *Murmann* F. Str. Mest., a' *Rajner* Fő Hertzeg Reg.ből; *Düpricz* Kapitány a' *Froon*, *Koperzanovich* a' Pétervárad Székhelyi, és *Polyák* Kapitányok az első Székely Regementből, mind a' három Fő Strázsamester rangal.

IV. *Felleyebb való tisztségre emeltettek, és más regementekhez tétettek által*: Generál Major *B. Blumi Urban* Albert Királyi Hertzeg Adjutánsa; *Krénevillei* Gr. *Follot Lajos*; *Danno József*; *Delmotte János* Károly Fő Hertzeg Adjutánsa,

Hohenbrucki Schwäger József a' fő hajós Hivatalnak Kommandánsa, *Gróf Darmonti Laurencin Ferdinand* Rudolf Fő Hertzegnek udvari fő mestere; *B. Felső Kubinyi Mesko József*; *Flacher Ferentz*; *Schnelzer András*; *B. Wodniansky János* Generál Majorok mindnyájan Feldmarsal Lajtnant rangal. — Generál Majorokká tétettek: *Oberster Gróf Beckers Nádor* Ispány Eő Kir. Fő Hertzegsége Adjutánsa; *Ob. Carpe* a' *Zach* Reg.ből; *Civich* a' *Waresdi* Reg.ből; *Ob. Enzenberg* a' *János* Fő Hertzeg dragonyos Reg.ből; *Ob. Fierenberger, Künigl* és *Smola* az artilleria corpustól, *Ob. Gallenberg* a' *Reusz-Plauen* Reg.ből; *Ob. Langenau* a' *Kerpenéből*; *Murtenitz* a' Kir. Nemes Magy. testőrző seregből; *Baumgarten* a' *Stipsicz* huszár Reg.ből; *Schäffer* az *Argenteau* R.ből; *Stanissavlevics* a' *Csajkasoktól*, és *Wlassich* a' *Lichtenstein* huszár Reg.ből.

A' számfelett való *Oberster Diemar* a' *Collaredo* József Reg.ből *Regement* *Commendánsává* tétett a' *Kottulinsky* Regnél; számfelett való *Oberster Abel* a' *Froon* Reg.ből az *Erbach* Reg.nél; *Beck* a' *Jordis* Reg.től a' *Collaredo* József Reg.nél; *Stutterheim* a' *Vaquant* Reg.től a' *Hessen-Hombourg* Reg.nél; *Sommer* a' *Zach* Reg.ből ugyan annál.

Obersterségre emeltettek: *Munthe* *Obristlajtnant* a' *Hessen-Hombourg* Reg.től a' *de Ligne* Reg.jéhez; *O'brieu* a' *Kerpen* Reg.től ugyan ott; *Zichy* a' *Meersel Uhlánus* Reg.től a' *Lichtenstein* huszár Regnél; *Gentsy* a' *Stipsits* huszár Reg.ből ugyan ott; Fő *Strázsamester Schenk* a' *Collaredo-Mansfeld* Reg.ből ugyan ott *Obristlajtnant*ságra emeltetett; *F. S. Mester Odonell* ugyan ott számfelett való *Obristlajtnant*á tétett; *Jaentske* a' *Kaunitz* Reg.től számfelett való *F. S. Mester* a' *Deutschmeister* Reg.hez 2-ik *F. S. Mesterségre*.

Végtére *F. M. Lajtnant B. Sebottendorf Károly* a' közönséges *militaris Apellatoria Széknek* *Előülőjévé*; és *pensionatus Gen. Major Gr. Vilczek József* ama helyett az *Alsó Austriai katonai ítélő széknek* *Előülőjévé*.

N. Bajczban Pred. Budai Pál Úrnál.

Szentesen Pred. Dobosy Mihály Úrnál.

Pesten Könyváros Eggenberger, Hartleben Úrnál, és magamnál.

Kolozsvárott Tiszt. Horváth József Phys. Prof. Úrnál.

N. Váradon Tek. Doctor Sándorfy József, és Takáts Ádám Szabó Mester Úrnál.

Szegeden T. T. Vedres István Indzsinc Úrnál.

Sopronban Superint. Kis János Úrnál.

Sáros Patakon T. Nagy Ferentz Úrnál.

Zemplén Vármegyében Tek. Kazintzy Ferentz Úrnál.

Nagy Enyeden T. Professor Herepei Ádám Úrnál.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Maros-Vásárhelyen Professor Bocrosnyai Úrnál.

Teljes reménységgel lévén, hogy ezen ki nevezett Titt. Urak, és mások is, mint a' Magy. Literatura és szép Mesterségek kedvellői 's előmozdítói ezen fáradságokat nem sajnálják, 's a' kezekbe menő előfizetést, vagy egyetessen hozzáam, vagy könyváros Titt. Eggenberger Úrhoz ide Pestre úrasítván, az előre fizető Titt. Urak neveinek feljegyzésével egyetemben jövő Augustusi Pesti vásárig quietantia mellett által adatni nem terhelhetnek: melly fáradságok jutalmául szíves köszönetem mellett minden 10-ik mappára számot tarthatnak. A' kik Augustus végéig béküldik a' praenumeratión, azok Novemberi vá-

sárkor bizonyosan kezekhez veszik az Exemplárokat. — *Költ Maj. 24-ik napján 1813.*

Kurats Herentz.

Réz - metiző.

Pesten a' Hatvani kapun kívül a' József Várossában, az Ősz úttzaban (Herbst Gasse) No. 939.

Harmadszori Tudósítás.

E l a d ó M a r h á k.

Csértőn, Szigethvár mellett, Somogy Vármegyében, e' következendő eladó Marhák vannak, mellyek a'ku szerént adattatnakel: —

300. Anyabirka, 2 esztendősökiől fogva 6-ig; idei bárányokkal együtt.

100. Ugyanaz, 2 esztendős.

180. Órú, 2 esztendős.

250. Ugyanaz, esztendős.

80. Hágókos, igen derék faj.

30. Tehén, legjobb idejében.

8. Űsző, negyedfü.

10. Tüő, harmad' 's negyedfü.

Mindezek a' Marhák nem az úgy nevezett Rédeg, hanem egyenesen Szaporúságra, és való-ságos Magnak való darabok. Ez az ide szám-lált 300 darab Barány úgy van együtt, a' mint azokat az egész nyájban 12 nap alatt egymás után ellették. — Kissebb falkánként is lehet e-zekből a' marhákból venni; mintsem azok itt előszámláltattak.